

صاحب امتیازی :
شهبندر زاده قلبلی
احمد علمی

اداره و تحریر محلی :

جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر پرده

۲۰ باره در .

۷ رجب ۳۲۸

شرائط اشتراك :
سنه ليكي ۳۰ ، التی آيلنی
۲۰ غرومدر

ممالك اجنبيه ايچون :

سنه ليكي ۱۰ التی آيلنی ۶ نمرات قدر . اعلانات
ايچون اداره دأموري محمد ذهني بکه مزاجت ايتلیدر .

۱۴ تموز افرنجی

۱۹۱۰

۱ تموز ۱۳۲۶

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِيهِمْ لَاحِقًا : إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبُكُمْ

ایکون بحریه نظارتک بونلردن ایکی ساعت ایچون بر واپور بولاماسنی بڑحوصله مزه سیغدیله میورز . بواحتیاج ، هر کونک برشی اولسیدی ، محاکمه می تیدیل ایده یلیردک . لکن ایش بردمهیه منحصر اکر بحریه نظارتی براز ابراز قفوزه واعمال تدبیره یاناشسیدی ، شرکت ویاخود مخصوصه واپورلردن بریستی بوحدمته تخصیص ایدر ولمانزک قوه نامیه وحقیقه سیله هیچ برمناسیتی اولمایوب شیمدی به قدر مقتدرالارک بحریه امورمزی استلام ایده مدیکتی کوستردن بونواقص میدان چیماز ، میچی کی ییلانلره ایتراوتشهرات ایچون وسیله وریلمز ایدی .

آکلا دیمنز نقطه کلنجه : بحریه امورمزی ، اردولرمنزه نسبت ایدلیه جک قدرمحروم همت و تدایر قالدیقدر . احتمال که بوتقدیمتری خوش کورمهینلر اولور . لکن دوستک تنقیدینه دشمنک ترسیفی ترجیح ایتکه عقل ایردیره میز . اکر بڑکندی نواقصمزی کوزمنزه ، یادشمنلرمنزه ایقظا محقرانه سیله ویاخودده مغاذاه وقوعات مهلهکایله کورمک مجبوریتنده قالدیرز .

اولدقجه مهم بردونمانز وار ، بحریه عسکرمن . ارسلان لازلرمن دنیانک اک برنجی و اک غیور دکز . جیلیدر . کنج ضابطانز محض همت . دونمانک تراید شوکت و تمالیسی ایچون ماتمزده خدابندانه و دشن چانادیچی برحمت وغیرت موجود . بویله ایکن قوجه بحریه نظارتک اوچوز قفوی نقل ایده جک « مینی مینی وسائطدن ، رومور کورلردن ، محرومیتی وبا خصوص بو محرومیتی فرق ایتدیشی هر عثمانلیک وجدانی مہارت تأثرله دولدیره حق بر حالدر .

بو حاله اداره سزلک سبب اولویور . ایکی سنه در ، بریه مزده برچوق شایان افتخار اصلاحات اجر ایدلیکی و هله اردولرمنی اورویانک اک مکمل اردولری

مرتبه سنه ایصال ایده جک تشکیلاتک اساسلری حاضر . لاندینی حالده بحریه مزیک حالا وسائط عادیه قلیهدن ودها طوغریستی الابدائی تدایر احتیاطیه دن محروم قالدیمنی کورمک جدأ اغلانہ جق حالدرند . بحریه نظارتی جدی اصلاحات محتاجدر . بز ، حق وحقیقت نامنه ، وطن وملت عشقنه سویله مکدن چکینه جکنر که بواصلاحات ، انحق امور بحریه می ، ایشک بویوکلکندن بیلماز ، مشکلات قارشوسنده تیره من اللره تودیلله ممکن اولور . بروقت نظارتک رسمی بیامانه اینامش و همت عالیجنابانه می بویوکلکندن غامبل پاشانک علیهنده خامهران اولمشق . شو سطرلرله مشارالیه رضیه ویرمکی وجیهه حقبرستی بولویورز .

بحریه مزیک تفرعات جهتدن اصلاحنه تشبث ، کندی کندمزی اولیلامق دیمک اولور . اکر بوحققی بویوکلکندن تسلیم ایتدیرر . لکن آرده غیب اولان زمانه یازیق دگی ؟ وقت نقددر ، دیمشدر . بزم ایچون ایشوقت جوهر کرافیمتدر . اراق بوحققی رهبر آمال ایدینه مزی تمی ایله ختم کفتاره لزوم کورمیورز .

اجتماعیات

اسلام وقادینلر

ماضی ، حال واستقبال

فہمیزیم مسالک مردودی حقندہ یازدیمنز مختصر ردیهدن سوکرا بویله برمیجنه لزوم وار ایدی . بو لزومی تقدیراً شوسطرلری ده انظار قارینه تقدیم ایدیورز . بومبجنده ایکی نوع مسائلی تدقیق ایدہ جکز . بریسی قواعد اسلامیه حضورندہ قادینلنک حقوق ،

صرف ایدوب بو علاقہ فی قوبارمنه چالیشمالی . اکر موفق اولامازسه عشقی وصلته محوہ چالیشمالی . بو صورتلده عشقی اطفا ایده مزسه مشوقہ فی قل واما ایتک بورجیدر ، بورجدر !

حسنی بو مدہش انظاریه یک دوشونندردی . دماغندہ پیدا اولان سوالره جواب بولقی املبلہ بر لوحہ دہا آجیدی . بوندہ :

« عشق ایله آرزومساویدر . آرزو محو اولورسه عشقده محو اولور . قالانی یالاندر . » یازلمش ایدی . بر دیگرنی آجیدی « هر انسانک برضعیف نقطه سی وارد که یولاری اورادہ باغلی در . بویولاری بولوب ساحنی پدملی . » ور باشقہ سندہ « عشق انسانلری ایستہ یادیکی کی قولالغ ایچون الیویوکلک بروسطلدر . انسانلر عشق ایله هرایشه ، هر شیتہ سوق ایدیلہ ییلیرہ لکن سابق هر حالده غرض عشقندن مجرد اولمالی . » یازلمش ایدی .

حسن بر قاج کون ظرفندہ آتمشہ بالغ اولان لوحلری تماماً آجیش ، وادوقوش وهر بریسنده کی

امتیازات ووظائفی ، دیگریدی اقوام مسلحه زردندہ قادینلرک ، عملاً ، نائلی اولدقلری معاملہ .

بویله برتفریق قطعاً لازمدر ، زیرا اسلامک قادینلرہ بخش ایتدیکی حقوق واونلرہ تحمیل ایتدیکی وظائف ایله قادینلرک شرقده ، وبالخاصہ مسلم اقوام آرسندہ کوردکاری معاملہ بوتون بوتون آیری شلردر . وشمدیدن دیه بیایرزه که قادینلر حقندہ کی اوامر وقواعد اسلامیه نک برقسیمی دائماً نظریات حالندہ قائلش و بونزیرینہ قومک عادات و تمالاتی ویاخودده هیئت اجتماعیلرینک ابداعاتی قائم اولمشدر .

اسلامده « الرجال قوامون علمی النساء » امر جلیلی ، عالمه جه ریاستی واساس مسؤلوق اراککلره ویرمشدر . لکن بوندن قادینلرک حقوقہ محرومیتی ویاخودحضور عدلده محکومیت وذللی مناسنی آکلامق خطادر .

بر قاج برده سولیک ، ایشیتہ تکرار ایدیورزه دین اسلامده کی اوامر وقواعدده اسالاس « نفس انسانی نک فطرت وحقیقی » اولوب بوندہ خیالاته هیچ بربراقیلماشدر . قادین وارکک کلہلری آرسندہ و بونلرک مناسندہ نہ قدر تفاوت وارایسه ، قادینلہ ارککک مظهر اولدقلری تجلیات آرسندہده اوقدر فرق واردر . بر قادین ، ارککک دنمانز کدر ، دہا کوزلدر ، دہا حساسدر ، دہا تنقیدر ، دہا نظریقدر . لکن ارکک ، قادینلر دن دہا متیندر ، دہا حولدر ، دہا صبوردر ، دہا قویدر . بوسفنلر ارکککله قادینک علامت تمیزیه سیدر . قادینلہ ارککک فرقلری صاج وصقالدن عبارت دکلدر . ارکیکی قادینہ ، قادینی ارکککله جذب ایلہ یں ، معنای محبتی ابداع ایدن بو تضاددر . برارکک ، بر قادینی تقبیح ایتلہ ایستہ سہ « ارکک کی بر قادین ! » جملہ سی آتیان ایدر . بر قادین برارکیکی « قادین کی برارکک » سوزیلہ استحقاق ایلر .

دستوری اوزون اوزادی به محاکمه ایتش و هروقت کوروب دوشونمک اوزره لوحلری آجیق براقش ایدی . صوک لوحده شوسوزلر یازلمش ایدی :

« انسانک حقیقت دیدیکی شی ، کندی صورت فہم وفکرندن عبارتدر ، دیمکک حقیقت محضہ بوقدر یاخودده اولسه بیله بڑہ مجھولدر ! »

بوندن سوکرا حسن تحصیل قویولدی . هر کون سکز اون ساعت ، عزالدین ہمہ نک کتبخانہ سندہ کی کتابلری ، اورادہ بولدینی بروغرام موجبنجه مطالعہ ایدیوردی . بو کتابلر اووقته قادر مکشوف اولان بالجلہ معلومات انسانیک زبدہ سی حاوی اولدقندن ماعدا پاکہ انسانلر ایچون اراق کشتی ممکن اولمایه جق برطاقم علوم غریبیہی خاک ایدی .

کتبخانہ ده کی مکمل آلات وادوات واجزا ایله حسن یک چوق تجارب حکیم وکیویہ اجرا ایدیوردی بو کتبخانہ اسکی مصر کاهنلرینک ، فرس ، آنوروبابل علماسنک ، قند برہنلرینک ، چین حکمانسک یوز عصرلق تقبالتک مشہری صابیلا بیلیردی .

باظنیردہ :
برنجی کتاب

مقدمہ

بر قیزک بودرجه زبون تأثیری اولدینسندن طولانی کندی کندندن اوتاندی . غادتا غنیفانہ برطور و سرت برسلا قزہ طیشاری چیماسنی امر ایتدی . آجیلہ نوبی کلن لوحہ نک اورتوسنی قالدیردی . بولوحده دخی شوسوزلر یازلمش ایدی : « سوء طالع اثری اولارق وکلانزدن برندہ عشق وعلاقہ پیدا اولسه بوتون قدرت ارادہ سی

متصف اولدوقلری اوصاف و استعداداته کوره عائله و بوهیت اجتماعیه قادینلر ارککلک وظائف و مشاغل تفریق ایدیلشد.

اسلام ، قادینلری و زوجلک والدهلک «وظیفه» لرله توظیف «ناموس و فضیله» تقید ایتشد. هرارکک ، قادینه رفق و حرمتله معامله و حتی محامله به مأمور و مجبوردر . محافظه ، اعاشه ، خدمات شاقه ارککه تحمیل اولمشدر .

قادینلر ، ابروجهده تسترایله ، مأمورد . بونک سبیله اسلامک «زوج و والد اولمغه مدعو قادینلغه فضله بر سلاح مدافعه ، روسیاه محافظه» و یرک ایتهمه سی در . تسترک حقیقی ، برزوجه نك زوجنه ، بر والدنک اولاد لرینه ، بر کره نك قادینلغه قارشى مدیون اولدینی ناموس و فضیلتی محافظه در . تسترک صورتی شرح احمدی طرفندن تمین ایدلشد . صورت تطبیقی عصر سعادته و عصر خلفای راشدینه کورمکده یز . تستر امرا اولوندینی وقت ، هیچ بر قادین شکایت ایتهمش و بونده بر مشکلات کورمه مشدر . لکن ایشک ایچنه بیک درلو کورده نکار ، سوء استعماللر ، افراملر و تقریطلر قارشیمشدر ذاتا قادینلر عابد بالجله خصوصاته هر قوم ، هر وقت قواعد دینییه موافق اولمایه رق ، کندی تمایلاتی قارشیدر مشدر . بر قادین تستر و امثالی فداکارلار [ا کر بونلر فداکارلغه] مقابلنده ، اونی صدر احترامده طو تان غت و ناموسنی محافظه ایچون تسهیلات کوریور .

قادینلری تستر مجبور ایتک ، فحش و سائره کی احوال ذلیلده قادینلر قارشى چوق شدتلی طاور ایتک اسلامک قادینلری بک محترم کوردیکی ایچوندر . فی الواقع عیجا بر قاضیهی طاشلایان اسلامی ، یوقسه هر قادینی قاضیه اولمه سوق ایدن فمینیزم مسلکی می «قادینلری ده ازاده تجیل» ایدیور ؟

حسنک بوحیات ساعیانه و طالبانه سی بک مسعود کچیوردی . حسن بک آز زمانده عزالدین بهمنک کندینه قوری بر وعدده بولوندیغنی آکلادی . هنوز بدی سنه نك نصفه کله مشکن حسنک مکتسبات علمییه ، انسانلره ، تأثیری اعتبارله ، دهشتلی بر درجه بی بولش ایدی .

حسن ، اک معظم کراماتی اونوتدیره جق درجهده غرائب اظهارینه مقتدر ایدی . «جاه نخشب» خارقه سی کی صنعه دائر فقط او وقتک سوپه سنه کوره اک حیرتبخش خارقه لردن معدود شیلر حسن ایچون او یونجاق ایدی .

حسن بیک سنهده بر کره و بیک ناز ایله ظهور ایدن نوادر خلقتدن بری ایدی . قدرت اراده سی ، تعلم ایتدیکى اصول مخصوص یاردیمیه ، ایله بر درجه مددشینی بولش ایدی کی بیکارجه خاق محکوم تلقیناتی و همده تلقینات فکرییه سی ایتک حسن ایچون هیچ منزله سنه ایتش ایدی .

حسن بر نقطه دن ماعدا بالجله خصوصاته

ا کر قادینلر بالکنز ارککلرک اکنجه سی ، آلت ذوق و شیطنتی ، واسطه شعر و سفااهی ایه ، فمینیستلر حقلیدر . قادینلر غیر مستوردکل ، غیر لبوس کز سله ، فکری حد منطقیسنه کورتورن بر فمینیستک ده ازاده نمون اولماسی لازم کلیر . قادینلر بر جیچکدر ، برکبکدر برز انباده کی ظریف تشبیهاتلرله ، دافریب تمیزاتلرله قادینلری تجیل ایتک ظننده اولان فمینیستلر ، تدقیق و تحلیل اوکنده کوریلیر که ، قادینلری تدلیل ایدیورلر . بر قادینلرک الیسیوک شرفی ، بر ارککلک قوجاق قوجاغه بولقا اویز ایله بیلک ، ایتدیکى ارککلک دوشوب قالمق ، ناموس و صبری هر وسیله ایله هر دقیقه تهلکیه آتق دکلدر . وجدانلرک اوکنده قزارماق سحاب محجوبیتله مستور اولمایان راق نظر لرله قوجه سنه ، اولاد لرینک یوزیه باقه بیلک انجق ناموس و فضیلتک بخش ایدیه بیک چکی برغرورله بشریتسه انظار عفیانیه عطف ایدیه بیلک قادینلرک الیسیوک شرفی ، سرمدی سعادت ، ایدی عزتیدر . ایتسه اسلامیت قادینک بویه اولمانی تأمینه چالشمشدر . قادینلر هر شیدن اول «عائله و والد» کورمش ، سعادت هیت اجتماعیه قادینلرک فضیلتیه ممکن بولمشدر . سوء استعمالاته کلنجه : بونی انکاره محل یوقدر . قادینلر اسلامک و یردیکى موقعه بیکلی محافظه ایدمه بیللری ، اقوام اسلامیه نك اسباب انحطاطندن بری و همده اک مهملرندن بری تشکیل ایدیور . اوروبالیرک ، اقوام مسامحه نژدده [اکثریت اعتباریه] قادینلر ایدیان معامله طولا یسیله اعتراضلری تقیدلری چوق دفعه طوغریدر ، لکن هیچ طوغری اولمایان برجهت و ارسه ، اوده بومعاملاتی او اقوامک استمدادات و اعتیادات ارشیه سنه ، محیطنه ، اشکال تمدنه و یره جک یرده اسلامه عطف ایتله لیدر . اولاک زیاده قیل و قاله سبیت و یرن تستر خصوصیه اله آلام .

اراده سی بر الکتریک پروژه کتوری کی قوللانه بیلوردی .

لکن ایش بونقطه کلدیکی کی حسن کندنه ضعف ، عجز و تردد حس ایدیور . حسن ، اسمی «شیرین» اولان ، هر یکن کون ، اونک شمشه حسته بر نور یاره اهدا ایدن قیزجیزی سومکدن کندی منع ایدمه یوردی .

حسن بونی قطعاً آرزو ایتور و بونون هویتله بوعشق مقاومت ایدیور و بر درجهیه قادر موفقهده اولورددی .

لکن احتراصانه ، حرکاته ارجه سنه حکم ایدمه بیلدیکى حالده قابله وز کچیرمه یوردی . هر نه وقت قلبی دیکارسه شیرینی سودیکى آکلایور و بوکا بک زیاده حدتله نیوردی . بوسیلله شیرینه عشق درجه سنه برعداوت پیدا ایتش ایدی .

بو قیز کندینی ناقص بر ایدیور ! عشقی مخفی اولدینی حالده عداوتی آشکار ایدی . بوسیلله قیزجیزی کاه اولورکه آیلرجه یانه کیرمک

یوقاری ده تسترک حکمت و حقیقتی سوبله دک . عصر اولین اسلامده کوریور که تستر «ارککلک قادین آر-سنده کی بلا قیدتماسی ، محافظه فضیلتی تسهیل ایدیه جک درجهده ، تقیده تبدیلدن» عبارت بولونمشدر . لکن تستر ، هیچ بروقت قادینلری ارککلردن بر صورت مفرطهده آیرمالمش و باخصوص قادینلری و او اشیای و یا خود موقوفلر کی اولرنده اقامته» مجبور ایتشمشدر . عصر سعادته ، و اعصار متعاقبهده مخدرات اسلامیه نك مجاهدینی تشجیع ایتک اوزره محاربه لر کتدکاری غزاهه صوتشدیردکاری ، یاره لیلری تیار ایله دکاری تاریخلر مزده مسطوردر . بونون بو احوال و تفصیلنده فائده کورمديکمز دهانجه شهادت تاریخیه ، اسلامک قادینلری «حقیقت فطرتلرینک ایجاب ایتدیکى برحد منطقی و لایقده تلقی» ایتدیکى اثبات ایدر ؛ بونون بو احوال ، تستر کیفیتک دخی افراط و تقریطدن مبری اولدیغنی کوسته یر .

قادینلری تستر سبیله ایکی دلکلی برحواله قویق عادت مفرطه سی اولای ایتلرده کوریلشمشدر . بو افراطک سببی اسلامده ارامق خطادر ، حتی بوشکل تستر ، فضله بر تمصبه عطف ایتک دخی خطادر بونک سبی ایتلرک بیکلرجه سنه امتداد ایتش و اسلامیه دخی خطوط اساسیه سی محافظه ایله مش اولان مدنیت و عادتلرنده مندر . [صوکی وار]

تراجم احوال

اساتذہ فلسفہ دن :

«اوغوست قوت» و «هربرت اسپنسر» عصر اخیر اعظم متفکریندن اولان بو ایکی ذاتک ملکتمز محیط تفکری اوزرینهده تأثیرات مهمه سی کوراشدر .

براقاز و کاه اولورکه محضاً تکدیر ایتک ، یوره کئی اینجتمک ایچون کونده یوزکره برر وسیله ایله یانه جاغیرددی .

قیزجیز ایه آس مطلق ، ایتدیکى بیلدیکى حسنک هر مامله سی محض لطف بیلیردی یدی سنه تمام اولدی . حسن ، وریلان امری تماماً اجرا ایتش ، عزالدین بهمنک ایتدیکى درجه بی بولش ایدی .

اراتق ایشه باشلامق زمانی یا قلاشمش ایدی . شیرین ایشه حسن و جلاله بدرتام بولش ایدی . حسن کتیخنهده کی تعلیمات موجبنجه «سر» او طه سنه کیردی .

•••

بو او طهده «اسفندیار حاکم» ک هیکلکی مرکز ایدی . حسن بو دهای بی نظیرک تمثالی اوکنده سرفرو ایتدی . هیکلک اوکنده بررحله و بونک اوزرنده بر رساله و ارایدی . رساله نك باشنده شوسوزلری بیلوردی . مابعدی وار